

Lausunto Varsinais-Suomen strategialuonnoksesta 2040+

Kaupunginhallitus 06.10.2025 § 265
525/10.00.00/2025

Valmistelija

Kehittämisojohtaja Laaksonen Paavo, kaupunginjohtaja Rantala Jari

Varsinais-Suomen strategia on maakunnan kehittämisen asiakirja, joka sisältää sekä pitkän tähtäimen strategisen suunnitelman, että neljän vuoden välein laadittavan maakuntaohjelman ja innovaativahvuudet tunnistavan älykkään erikoistumisen strategian. Asiakirjojen laatimista ohjaavat laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliittikan toimeenpanosta sekä maankäyttö- ja rakennuslaki.

Uuden Varsinais-Suomen strategian 2040+ valmistelu käynnistyi syksyllä 2024. Valmistelun aikana on järjestetty useita työpajoja ja webinaareja, ja käyty tiivistä keskustelua strategiatyössä mukana olevien, noin 20 maakunnallisen teemaverkoston kanssa. Verkostot ovat tuottaneet aktiivisesti materiaaleja ja kommentteja valmistelun eri vaiheissa. Valmistelun vaiheista on tiedotettu Varsinais-Suomen maakuntavaltuustoa, maakuntahallitusta ja maakunnan yhteistyöryhmää, ja myös kuntajohtajakokousta, ja tuotu näiden muutosehdotukset osaksi valmistelua. Valmistelua on ohjannut maakunnan avainorganisaatioiden ylimmästä johdosta kutsuttu ohjausryhmä.

Varsinais-Suomi on yhteyksien rakentaja, joka kiinnittää Suomen länteen. Varsinais-Suomi yhdistää ihmiset, ideat, elinkeinot ja kulttuurit niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin ja edistää kiinteää, Pohjoismaiden pääkaupungit yhdistävää yhteyttä.

Maakunnan visio perustuu Varsinais-Suomen sijaintiin Itämeren ytimessä, monipuoliseen elinkeinorakenteeseen, vahvaan korkeakoulutukseen sekä saariston ja kulttuuriperinnön ainutlaatuisuuteen. Strategiaa ohjaa neljä läpileikkaavaa teemaa: kestävä talous ja kilpailukyky, luonto ja puhdas siirtymä, kokonaisturvallisuus, sekä uudistumiskyky ja tulevaisuusvalmius. Strategia jakautuu kolmeen kärkitavoitteeseen 2040, joihin liittyen maakuntaohjelmassa 2026–2029 määritellään yhteistyön tavoitteet (22 kpl) ja niitä toteuttavia toimia:

- Kestävästi elinvoimainen Varsinais-Suomi: vahvistetaan kasvuhakuista yritystoimintaa, nostetaan TKI-menot miljardiin euroon, kehitetään dataan ja kaksikäyttöteknologioihin liittyviä murrosteknologioita ja edistetään kestävästä ruoka- ja resurssitaloutta, vihreää siirtymää ja kiertotaloutta.
- Ainutlaatuisen houkutteleva Varsinais-Suomi: houkutellaan maakuntaan osaajia ja investointeja, sujuvoitetaan kansainvälisen työvoiman rekrytointia, parannetaan liikenneyhteyksiä, kehitetään kestävä matkailun tarjontaa ja vahvistetaan maakunnan brändiä.
- Varsinais-Suomi sinua varten: panostetaan koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen, tuetaan työllistymistä maakuntaan, edistetään hyvinvointia, osallisuutta ja turvallisuutta, suojellaan ja ennallistetaan Saaristomerta ja luonnon monimuotoisuutta, ja kehitetään kulttuuripalveluja.

Lisäksi Varsinais-Suomi on merkittävässä roolissa, kun uusia ratkaisuja etsitään globaaleihin yhteiskunnallisiin ja ympäristöllisiin haasteisiin, ja Euroopan kilpailukykyä vahvistamiseksi. Erityisiä innovaatiotyön painopisteitä ovat merelliset ratkaisut, ruokainnovaatiot ja ruokaturva, vaativat terveystratkaisut, älykkäät ratkaisut, ja talouden kestävyys siirtymä.

Varsinais-Suomen strategiaa toteutetaan laajan verkosto- ja kumppanuusyhteistyön kautta, hyödyntämällä kansallista ja EU-rahoitusta. Seurannassa käytetään muun muassa maakuntien EVP-indeksiä, Varsinais-Suomen barometria, toimenpiteiden edistymisen arviointia ja rahoitusportfolioita. Keskeinen periaate on jatkuva sopeutuminen toimintaympäristön muutoksiin.

Varsinais-Suomi rakentaa kestäväää kasvua, vahvistaa kilpailukykyä ja huolehtii luonnosta ja hyvinvoinnista – rohkeasti, yhteistyössä ja yhteyksiä rakentaen – niin, että maakunta on elinvoimainen, vetovoimainen ja pitovoimainen myös vuonna 2040 ja sen jälkeen.

Varsinais-Suomen liiton maakuntahallitus käsitteli strategialuonnoksen 25.8.2025 pidetyssä kokouksessaan ja päätti lähettää luonnoksen kommentteille. Kommentit pyydetään jättämään viimeistään maanantaina 20.10.2025.

Lisätietoja tarvittaessa antavat:

- Kehittämispäällikkö Salla-Maria Lauttamäki p. 040 520 0761
- Aluekehitysjohtaja Tarja Nuotio, p. 040 506 3715

--

Varsinais-Suomen strategia 2040+ valmistelu oli esillä Loimaan seutununnan kuntien ja Varsinais-Suomen liiton edustajien tilaisuudessa 25.9.2025. Sen yhteydessä keskusteltiin ja kirjattiin seudun kuntien painopisteistä ja kärkitavoitteista.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Rantala Jari
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus toteaa Varsinais-Suomen strategia 2040+:n valmistelun tiedoksi ja antaa tarvittaessa lisäohjeita kommenttipyyntöön.
Päätös	Hyväksyttiin.
Pöytäkirjamerkintä	Kaupunginhallituksen jäsen Maarit Koivisto siirtyi läsnäolevaksi fyysisestä läsnäolosta etäyhteyden päähän klo 20:53 alkaen. Kehittämiskojohtaja Paavo Laaksonen poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen klo 20:56.